

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

Richtlijn begrotingsrechtmatigheid 2013

Registr.nr. 688177

R.nr.

De raad van de gemeente Vlaardingen;

gelezen het voorstel van het college van 27 augustus 2013;

gelet op de Financiële verordening gemeente Vlaardingen 2013, artikelen 5, 6 en 9;

besluit vast te stellen de volgende:

Richtlijn begrotingsrechtmatigheid 2013

Artikel 1. Inleiding

In aanvulling op de financiële verordening is deze "Richtlijn begrotingsrechtmatigheid" opgesteld. Dit beleidskader is noodzakelijk om de lokaal gehanteerde richtlijnen voor het op een adequate wijze uit te voeren, wettelijk verplichte, rechtmatigheidsoordeel van de accountant bij de jaarrekening vast te leggen. Deze richtlijn heeft als strekking de volgende vragen te beantwoorden:

1. In welke mate zijn afwijkingen van de vastgestelde begroting acceptabel?
2. Wanneer informeert het college de raad vooraf en wanneer mag dat achteraf?
3. Vanaf welke grensbedragen rapporteert het college afwijkingen ten opzichte van de begroting aan de raad?

Daarnaast is deze richtlijn bedoeld om op het terrein van de formele budgetbevoegdheid van de raad normen op het gebied van begrotingsrechtmatigheid¹ vast te leggen en transparant te maken. Hierdoor ontstaat een samenhangend kader voor het college over de wijze en het tijdstip van informeren van de raad bij budgettaire afwijkingen.

Het vastleggen van een financieel afwijkingenbeleid is complex. Er zijn namelijk verschillende oorzaken van begrotingsafwijkingen en er zijn verschillende typen afwijkingen. Deze richtlijn gaat daarom eerst in op de formele aspecten van begrotingsrechtmatigheid.

Artikel 2. Formeel budgetrecht van de raad

Als er niets is geregeld over de wijze waarop en tot hoever het college mag handelen bij begrotingsafwijkingen of nieuwe activiteiten en hoe en wanneer ze de raad informeert, dan is iedere euro overschrijding van de begroting formeel gezien onrechtmatig. Vanuit het formele budgetrecht van de raad (Gemeentewet) gezien zou het college, vooraf voor ieder euro die niet begroot is (dus ook overschrijdingen), eerst naar de raad moeten voor autorisatie. Een dergelijke werkwijze bevordert niet het efficiënt besturen van de stad noch een soepele bedrijfsvoering en/of besluitvorming. Transparante regels in deze zijn dus in ieders belang.

¹ Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand gekomen te zijn binnen de grenzen van de vastgestelde begroting en hiermee samenhangende programma's. De begroting hanteert maxima voor de lasten en baten die de raad beschikbaar heeft gesteld voor het college. Dit betekent dat de financiële beheershandelingen moeten passen binnen die begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van de raming, alsmede het juiste begrotingsjaar van belang zijn.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

Artikel 3. Niveaus van begroten

In de financiële kolom² van Vlaardingen komen 3 begrotingsniveaus voor. In hiërarchische volgorde:

- a. **Begroting met programmaplan:** (De raad o.g.v. de Gemeentewet formele budgetrecht en BBV):
De raad stelt de begroting vast en daarmee de uitgaven, inkomsten en mutaties in de reserves voor de programma's. Tevens worden de investeringskredieten vastgesteld. De inkomsten worden als taakstellend beschouwd; een uitzondering zijn de rijksinkomsten. Uitgaven en inkomsten worden, conform het BBV art.2 lid3 "de bruto-benadering", afzonderlijk in een budget vastgesteld en dus niet als saldo.
- b. **Productenbegroting:** (het College o.g.v. het BBV – uitvoering van de programmabegroting):
De vastgestelde programmabegroting en wijzigingen daarop, worden vertaald naar de productenbegroting. Hiermee stelt het college de budgetten per product vast.
- c. **Afdelingsbegroting** (Uitwerking van de Productenbegroting):
Deze begroting bestaat uit een budget voor apparaatskosten en budgetten voor producten/activiteiten die zijn toegewezen aan een organisatieonderdeel. Deze toedeling gebeurt onder verantwoordelijkheid van de directie op basis van de productenbegroting.

Via het vaststellen van de productenbegroting, geeft het college de kaders voor de afdelingsbegroting. Het werken met drie begrotingen houdt in dat er sprake is van drie autorisatieniveaus. Om de ramingen op orde te houden, wordt gewerkt met begrotingswijzigingen. De centrale gedachte bij begrotingswijzigingen is dat zij volgend zijn op genomen besluiten door raad of college.

Begrotingswijzigingen vinden goed beschouwd dus plaats op drie niveaus, te weten:

- a. Programma's : autorisatie => raad
- b. Producten : autorisatie => college
- c. Kostensoorten: autorisatie => gemeentesecretaris / afdelingshoofden

Het college kan autoriseren binnen één programma op grond van situatie b. waarbij als voorwaarde geldt dat:

- het programmatotaal niet wijzigt;
- de realisatie van andere producten in dat programma niet in gevaar komt.

De ambtelijke autorisatie ligt nu voornamelijk op de afwijking binnen één product en binnen de afdelingsbudgetten. Het is van belang voor de directie om te sturen op dit laagste niveau. Denk bijvoorbeeld aan de beheersing van de kosten van externe inhuur in relatie tot het personele budget.

Artikel 4. Soorten begrotingsafwijkingen

De vereisten van begrotingsrechtmatigheid leiden tot de noodzaak dat tussentijds de oorzaken van begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren, analyseren en eventueel rapporteren. Voor een positief rechtmatigheidsoordeel is het van belang dat begrotingsafwijkingen binnen het beleid blijven dat de raad heeft vastgesteld. Deze zijn niet strijdig met het budgetrecht mits deze in de tussenrapportages of jaarrekening (verplicht op basis van de BBV) achteraf worden gemeld en toegelicht met bijvoorbeeld een verwijzing naar raadsbesluiten of informatieverstrekking aan de raad. Zodra de raad de jaarrekening vaststelt, worden overschrijdingen alsnog geautoriseerd. Collegebesluiten maken geen onderdeel uit van de normenkader.

In dit verband worden twee soorten begrotingsafwijkingen onderscheiden:

- A. **Begrotingsafwijkingen passend binnen het bestaande beleid (in beginsel rechtmatig):**
 1. Kostenoverschrijding die geheel of gedeeltelijk worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten.
 2. Kostenoverschrijdingen die een gevolg zijn van interne factoren zoals:
 - doorberekening interne kosten, mits de totale apparaatskosten zoals verantwoord op de kostenplaatsen niet worden overschreden³;

² Hiermee worden bedoeld alle betrokkenen, zowel bestuurlijk als ambtelijk, die financiële handelingen verrichten

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

- kapitaallasten mits de investeringskredieten door de raad zijn geautoriseerd;
 - afwijking als gevolg van fouten in de begroting;
 - dotaties aan voorzieningen.
3. Kostenoverschrijdingen die worden veroorzaakt door externe factoren zoals:
- open-einde regelingen;
 - faillissement debiteur/vorderingen die niet meer geïnd kunnen worden;
 - wijzigingen landelijke wet- en regelgeving met financiële consequenties;
 - aanpassingen algemene uitkering gemeentefonds;
 - uitgaven van gemeenschappelijke regelingen;
 - realisatie op begrote subsidieverwachtingen;
 - de renteontwikkelingen;
 - uitgaven die naar hun aard onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn;
 - noodzakelijke afwaarderen wegens door marktomstandigheden ontstane duurzame waarde vermindering;
 - onderzoeken achteraf met financiële gevolgen.

B. Begrotingsafwijkingen niet passend binnen het bestaande beleid (in beginsel onrechtmatig):

1. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend tellen mee in de foutevaluatie.
2. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarvan ondubbelzinnig wordt vastgesteld dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd tellen mee in de foutevaluatie.
3. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen en tellen derhalve mee in de foutevaluatie.
4. Kostenoverschrijdingen geconstateerd tijdens het begrotingsjaar betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt, tellen mee in de foutevaluatie.
5. Kostenoverschrijdingen in het jaar van investeren op activeerbare activiteiten tellen mee in de foutevaluatie.

Dergelijke afwijkingen zijn goedbeschouwd onrechtmatig en tellen derhalve mee in de foutevaluatie bij de jaarrekening (zie kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV). Via de eerder aangegeven procedure van de jaarrekening of tussentijds via de bestuurlijke rapportages kunnen deze kostenoverschrijdingen alsnog worden geautoriseerd door de raad. Dit moet uiteraard wel inzichtelijk en helder worden gedaan.

Artikel 5. Toetsing afwijkingen

Hier worden de onderscheiden afwijkingen verder benoemd. Aangegeven wordt de wijze waarop deze aan de raad kunnen worden voorgelegd. De limietbedragen worden jaarlijks in een door de raad vastgestelde "Controleprotocol" vastgelegd

³ De interne kostenverdeling maakt geen deel uit van het normenkader voor de rechtmatigheid. Begrotingsrechtmatigheid vraagstukken zijn voor deze interne boekingen niet van toepassing.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

1. *Beleidswijzigingen en investeringen*

Beleidswijzigingen worden in principe altijd⁴ voorafgaand aan de effectuering voorgelegd aan de gemeenteraad. Eventuele begrotingswijzigingen die het gevolg zijn van de beleidswijziging worden tegelijkertijd met de behandeling van de beleidswijziging vastgesteld door de raad. In de loop van het jaar wordt uiterst terughoudend omgegaan met beleidsvoorstellen met structurele budgettaire consequenties.

Investeringen die in de begroting zijn opgenomen, worden bij de vaststelling van de begroting beschikbaar gesteld. Het college mag deze na vaststelling uitvoeren. Het overschrijden van kredieten dient vooraf door de raad te worden geautoriseerd. Om stagnatie in de uitvoering van het bestaande beleid door nieuwe resp. afwijking van geautoriseerde kredieten te voorkomen, wordt een grens in het budgetkader voor het college voorgesteld voor het rechtmatig achteraf informeren van de raad.

2. *Nominale ontwikkelingen (onvermijdbaar, onuitstelbaar en onvoorzienbaar)*

Ook onontkoombare begrotingsafwijkingen moeten aan de raad worden gemeld. Op de overschrijding heeft het college geen directe invloed. Het gaat hierbij uitdrukkelijk niet om effecten van beleidswijzigingen. In de begroting wordt op onderscheiden begrotingsposten uitgegaan van het prijsniveau van het voorafgaande jaar plus een geschatte compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Bij aantoonbare hogere prijsstijgingen kan tussentijds een budgetaanpassing noodzakelijk zijn. Er zijn ook andere externe oorzaken zoals openeinderegelingen en deelname aan gemeenschappelijke regelingen (=verplichte uitgaaf). Het gaat om onontkoombare meer- of minder kosten voor de uitvoering van de afgesproken taak. De effecten van deze nominale ontwikkelingen op de budgetten moeten via de tussentijdse rapportage(s) worden voorgelegd aan de raad. Een grensbedrag van € 50.000 vormt de rapportagetolerantie (zie artikel 6). Het oordeel of een overschrijding in dit kader rechtmatig is, hangt af van de uitkomst van de toets of eerdere rapportage mogelijk en noodzakelijk is geweest.

3. *Afwijkende inkomsten / niet geraamde middelen*

In de tussentijdse rapportages wordt gemeld of de geraamde inkomsten volgens planning worden gerealiseerd en/of de budgetten bijstelling vereisen. Dit laatste gebeurt indien aangetoond kan worden dat het overschrijden van de ramingen (nadeel) buiten de eigen invloedssfeer ligt. Deze afwijkingen worden gerapporteerd in de tussentijdse rapportages of programma rekening (huidige lijn). Uiteraard zal - indien een tegenvaller in de inkomstensfeer zich aandient - gekeken worden of uitgaven voor datzelfde product of in dat programma kunnen worden bijgesteld door het nemen van maatregelen⁵. Regelmatig ontvangt de gemeente niet geraamde subsidies waar een bepaald doel aan verbonden is. Het geld mag dus veelal alleen voor dat bepaalde doel gebruikt worden. Op het moment dat het college dit geld uitgeeft, gebeurt dat formeel zonder toestemming van de raad. De beleidslijn is de raad *achteraf* te informeren. Het oordeel of de uitgaven in dit kader rechtmatig zijn, hangt vervolgens af van de uitkomst van de toets of eerdere rapportage mogelijk is geweest.

4. *Administratieve correcties*

Bij het opstellen van de begroting kunnen fouten zijn gemaakt, waardoor ramingen moeten worden aangepast. Dit vraagt een duidelijke motivatie om de correctie rechtmatig te maken. Het college informeert de raad altijd zo snel mogelijk bij correcties met grote effecten. Leidt de correctie tot eventuele beleidswijzigingen, dan wordt de raad vooraf geïnformeerd, anders wordt volgens de huidige lijn de raad geïnformeerd via de tussentijdse rapportages.

⁴ Altijd wil zeggen: in alle gevallen waar sprake is van een beleidswijziging, al dan niet met financiële gevolgen. Het al dan niet hebben van financiële dekking doet aan deze procedure niets af. Dit geldt ook voor een beleidswijziging waarvoor dekking is gevonden binnen de begroting of hetzelfde programma. Immers de taakuitvoering binnen het programma wijzigt maar het budget is taakgebonden.

⁵ Hieronder wordt ook verstaan de politieke gevoelige afwijkingen

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

5. Mutaties reserves

De reserves zijn het wettelijke domein van de raad. Uitgangspunt is dat de raad vooraf wordt geïnformeerd via de begroting, de bestuurlijke of tussentijdse rapportages of een apart raadsvoorstel, als van het vastgestelde kader wordt afgeweken. In de begroting wordt rekening gehouden met de planmatige inzet van reserves, veelal bestemmingsreserves, voor het realiseren van beleidvoornemens. Tot de geautoriseerde omvang en voor het aangewezen doel mag het college de inzet rechtmatig doen. Echter in de loop van een begrotingsjaar kan het nodig zijn om de reserves meer of anders in te zetten dan eerder was begroot vanwege het:

- realiseren van nieuwe beleidvoornemens/taken die nog niet zijn begroot;
- overschrijden van geautoriseerde ramingen in de begroting voor de uitvoering van een taak/activiteit.

De grens voor het college om de raad vooraf of *achteraf* te informeren wordt vastgelegd in het budgetkader. Aanvullende criteria voor het achteraf informeren zijn:

- mits passend in het doel;
- tot de maximale reikwijdte van de bestemmingsreserve (niet overschrijden);
- aanspraken die onvermijdbaar, onuitstelbaar en onvoorzienbaar zijn.

Niet begrote mutaties in de reserves met uitzondering van de bestemmingsreserves zijn in beginsel onrechtmatig.

6. Begrotingswijzigingen op basis van beheersbeslissingen

Bij de begrotingsuitvoering doen zich allerlei beheersmatige afwijkingen van de begrotingsramingen voor. Verandert de taakstelling, dan is er sprake van een beleidswijziging. De raad wordt vooraf geïnformeerd. Verandert de taakstelling niet en de aanpassing gebeurt budgetneutraal, dan wordt de raad geïnformeerd via de tussentijdse rapportages of programmarekening.

7. Gevolgen bedrijfsvoering/interne organisatie

Als gevolg van wijzigingen in de gemeentelijke bedrijfsvoering, interne organisatie, kunnen financiële afwijkingen optreden. Eventuele beleidswijzigingen worden vooraf aan de raad voorgelegd. De effecten op de budgetten van de gevolgen van de bedrijfsvoering worden via de tussentijdse rapportages voorgelegd aan de raad.

8. Onvoorzien

De algemene financiële beleidslijn is dat in alle gevallen waar geen sprake is van onvoorzienbare, onuitstelbare en onvermijdbare en incidentele budgetverhogingen, bij voorstellen c.q. bestuursbesluiten tot budgetverhoging gelijktijdig de financiële dekking wordt aangegeven (begrotingsevenwicht). Het college is voor een adequate begrotingsuitvoering door de raad gemachtigd over de post "onvoorzien" te beschikken indien:

- het gaat om incidentele dekking;
- overschrijding van geautoriseerde lasten of lagere baten;
- onvoorzienbare, onvermijdbare of onuitstelbare lasten.

In de tussentijdse rapportages legt het college hierover verantwoording af aan de raad.

9. Ad hoc beslissingen bij privaatrechtelijk handelen

In het politieke proces dient ruimte te zijn voor ad hoc beslissingen, waarbij verantwoording *achteraf* plaatsvindt. De raad kan de rechtmatigheid van deze besluiten *achteraf* accorderen.

Bij het verrichten van privaatrechtelijke handelingen, zoals aan- of verkoop van onroerend goed, is volgens art. 160 lid 1 letter e van de Gemeentewet het college bevoegd te besluiten. Echter op grond van artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet legt het college dit voorgenomen besluit, indien dit ingrijpende gevolgen heeft, aan de raad voor met de mogelijkheid om binnen een afgesproken termijn, te reageren. Zie hiervoor de "Richtlijn actieve informatieplicht".

Artikel 6. Financieel afwijkingenbeleid

Vrijheid voor het college om bevoegd van de vastgestelde begroting te mogen afwijken is geregeld in de financiële verordening. Het college rapporteert over de financiële afwijkingen. Alle afwijkingen vermelden verbetert het inzicht niet. Daarom zijn flexibel aan te passen normen wenselijk:

- a. rapporteergrenzen;
- b. welke afwijkingen van de vastgestelde begroting vindt de raad acceptabel en welke niet en op welke moment informeert het college de raad hierover.

A. Rapporteergrenzen in p&c documenten

Met rapporteergrens wordt bedoeld de grens waarboven een geconstateerde afwijking op een geautoriseerd budget (lasten, baten en investeringskredieten) in de p&c documenten (o.a. tussentijdse rapportages) moet worden toegelicht. Indien de geconstateerde afwijking onder de voorgestelde grens blijft, volgt er omwille van de beknoptheid en de leesbaarheid van het document geen rapportage; er volgt ook geen nadere toelichting. Daarbij moet wel op grond van het BBV (artikel 2 lid 3) de bruto benadering gehanteerd worden; salderen van lasten en baten is niet toegestaan. De grens, voor zowel de voordelige als de nadelige afwijkingen, bedraagt € 50.000 op (burger)productniveau of € 100.000 op programmaniveau.

B. Afwijkingen van de begroting

De raad biedt het college de mogelijkheid afwijkingen van de begroting toe te staan tot gelimiteerde bedragen (conform artikel 5 van de Financiële verordening 2013). Hierbij geldt het volgende:

- Voorstellen voor nieuw beleid worden altijd vooraf door de raad geautoriseerd;
- Afwijkingen in de algemene reserve(s) worden altijd vooraf door de raad geautoriseerd;
- Voor afwijkingen binnen het bestaande beleid worden grensbedragen gehanteerd waaronder het college bevoegd is te beslissen en de raad achteraf de afwijking autoriseert binnen hetzelfde boekjaar. Het betreft de volgende grensbedragen:
 - voor kredieten onder het grensbedrag van € 100.000;
 - voor lasten en baten onder een grensbedrag van € 50.000 op (burger)productniveau of € 100.000 op programmaniveau en afhankelijk van het type begrotingsafwijking. Het betreffen afwijkingen die (nog) niet vermeld zijn in p&c documenten;
 - niet begrote mutaties in de bestemmingsreserves onder het grensbedrag € 100.000.
 - niet begrote inzet bestemmingsreserves op basis van het vastgestelde beleidskader waarbij het grensbedrag automatisch door de omvang van de bestemmingsreserve wordt begrensd.

Binnen de gemeente Vlaardingen wordt gewerkt met begrotingswijzigingen waarin geplande mutaties kunnen worden verwerkt.

Voor wensen en bedenkingen wordt verwezen naar de "Richtlijn actieve informatieplicht"

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de dag na publicatie.

Artikel 8. Citeertitel

Deze richtlijn wordt aangehaald onder de naam "**Richtlijn begrotingsrechtmatigheid 2013**"

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Vlaardingen in zijn openbare vergadering van 19 september 2013,

K De griffier,
drs. E.W.K. Meurs

De voorzitter,
mr. T.P.J. Bruinsma

Gemeente Vlaardingen

Richtlijn actieve informatieplicht gemeente Vlaardingen 2013

Registr.nr. 688185

De raad van de gemeente Vlaardingen;

gelezen het voorstel van het college van 27 augustus 2013, R.nr. ;

besluit vast te stellen de volgende:

Richtlijn actieve informatieplicht gemeente Vlaardingen 2013

Artikel 1. Uitgangspunten

Bij dit protocol worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- deze richtlijn kan gezien worden als de uitwerking van de informatieplicht van het college aan de raad;
- de eisen van de Gemeentewet en eventueel bijzondere wetten, voorzover niet in deze richtlijn genoemd, blijven voorop staan;
- deze richtlijn laat de politieke verantwoordelijkheid voor het dagelijks bestuur van de gemeente van het college als geheel en zijn leden afzonderlijk onverlet.

Artikel 2. Algemeen

1. Het college en elk van zijn leden afzonderlijk geven de raad, op grond van art. 169 lid 2 Gemeentewet, alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
2. Informatie op grond van het eerste lid wordt in ieder geval gegeven indien:
 - a. het gaat om een politiek relevant onderwerp of politiek relevante informatie. Hiervan is sprake indien het de kaderstellende, controlerende en/of volksvertegenwoordigende rol van de raad betreft;
 - b. er sprake is van een bestuurlijk risico.
3. Het college informeert de raad tijdig, op korte bondige wijze en op hoofdlijnen en geeft daarbij aan welke achterliggende stukken bestaan.
4. Op grond van art. 169 lid 3 Gemeentewet geven het college en elk van de leden afzonderlijk de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
5. Indien de informatieverstrekking de belangen van derden of de eigen onderhandelingspositie van de gemeente kan schaden zal het college de fractievoorzitters –vertrouwelijk- informeren.
6. Dit artikel is eveneens van toepassing op de informatieplicht die de burgemeester op grond van art. 180 lid 2 Gemeentewet heeft.

Artikel 3. Besluiten van het college

1. Het college informeert de raad maximaal acht dagen na de vergadering van het college over de door het college genomen besluiten via de Raadsinformatiebrief (RIB)
2. In de RIB wordt met inachtneming van het in artikel 2 bepaalde van alle besluiten melding gemaakt, met uitzondering van besluiten die het predikaat "geheim" hebben op bijvoorbeeld personele aangelegenheden.
3. Het college beoordeelt met inachtneming van het in artikel 2 bepaalde of aan de RIB bijlagen worden toegevoegd of ter inzage worden gelegd.

Gemeente Vlaardingen

Artikel 4. Artikel 160 eerste lid Gemeentewet

1. Het college en elk van zijn leden afzonderlijk geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h van de Gemeentewet, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente.
2. De in artikel 160 eerste lid onder e, f, g en h genoemde bevoegdheden zijn:
 - a. te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente (160 eerste lid onder e);
 - b. te besluiten namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratieve beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voorzover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist (art. 160 eerste lid onder f);
 - c. de voorbereiding van de civiele verdediging (160 eerste lid onder g);
 - d. jaarmarkten of gewone marktdagen in te stellen, af te schaffen of te veranderen (art 160 eerste lid onder h).

Artikel 5. Verordening artikel 212 Gemeentewet

Op grond van artikel 7 Verordening artikel 212 Gemeentewet informeert het college in ieder geval vooraf de raad en neemt pas een besluit, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen voor zover het betreft niet bij begroting vastgestelde afzonderlijke verplichtingen inzake investeringen, aankoop en verkoop van goederen en diensten en het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan € 200.000.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de dag na publicatie.

Artikel 7. Citeertitel

Deze richtlijn wordt aangehaald onder de naam **“Richtlijn actieve informatieplicht 2013”**

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Vlaardingen in zijn openbare vergadering van 19 september 2013,

De griffier,
drs. E.W.K. Meurs

De voorzitter,
mr. T.P.J. Bruinsma

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

Treasurystatuut gemeente Vlaardingen 2013

Registr.nr. 688179

De raad van de gemeente Vlaardingen;

gelezen het voorstel van het college van 27 augustus 2013, R.nr. ;

gelet op de Financiële verordening gemeente Vlaardingen 2013, artikel 17;

besluit vast te stellen het volgende:

Treasurystatuut gemeente Vlaardingen 2013

Titel 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Begrippenkader

De treasuryfunctie vormt dat deel van de financiële functie dat zich bezighoudt met het sturen en beheersen van, het verantwoording afleggen over en het toezicht houden op de gemeentelijke geldstromen en de daaruit voortvloeiende balansposities en financiële risico's.

De treasuryfunctie kent 3 taakgebieden:

- a. financieel risicobeheer, betreffende renterisico, debiteurenrisico, koersrisico en valutarisico;
- b. gemeentefinanciering, onderverdeeld in financiering en kredietverlening;
en
- c. cashmanagement, bestaande uit geldstromenbeheer, saldo- en liquiditeiten-beheer en relatiebeheer.

Het treasurybeleid bestaat uit de uitgangspunten, de doelstellingen en de richtlijnen ter uitvoering van de treasuryfunctie. Het treasurybeleid is vastgelegd in het treasurystatuut. De uitvoering van het treasurybeleid vindt plaats binnen de in het statuut aangegeven kaders.

De uitvoering van het treasurybeleid wordt beschreven in de treasuryparagraaf. De treasuryparagraaf in de begroting geeft een overzicht van de beleidsplannen, de treasuryparagraaf in de jaarrekening belicht de realisatie van deze plannen.

Artikel 2. Wettelijke basis

Gemeentewet, art. 212.

Artikel 3. Wettelijk kader

Het wettelijk kader wordt bepaald door:

- a. de Wet Financiering Decentrale Overheden (Staatsblad 2008, 537; 18 december 2008)
- b. het Besluit Leningvoorwaarden Decentrale Overheden (Staatsblad 2000, 589; 21 december 2000)
- c. de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden (Staatscourant 2009, 65; 5 april 2009)
- d. de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Staatscourant 2009, 65; 5 april 2009)
- e. het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (Staatsblad 2003, 27; 17 januari 2003)

Artikel 4. Gemeentelijk kader

Met inachtneming van het wettelijk kader (art. 3) bepaalt de gemeenteraad door vaststelling van het treasurystatuut de voor de Gemeente Vlaardingen gewenste kaders, waarbinnen het treasurybeleid zal worden uitgevoerd.

Titel 2. Algemene uitgangspunten, doelstellingen en richtlijnen

Artikel 5. Uitgangspunten

1. De Gemeente Vlaardingen voert, gelet op het primaire belang van een continue gemeentelijke taakuitoefening, een treasurybeleid dat defensief van karakter is. Dit betekent dat financiële risico's zoveel mogelijk beperkt dienen te worden.
2. Gelet op de samenhang tussen risico en rendement wordt, gegeven het in artikel 5.1 geformuleerde uitgangspunt, slechts rendementsoptimalisatie (in plaats van rendementsmaximalisatie) nagestreefd, of kostenoptimalisatie (in plaats van kostenminimalisatie).

Artikel 6. Doelstellingen

Het gemeentelijk treasurybeleid beoogt:

- a. het garanderen van een duurzame toegang tot de financiële markten en het beperken van de kosten die daarmee samenhangen;
- b. het beschermen van de gemeentelijke vermogenspositie middels het beheersen van de optredende financiële risico 's; en
- c. het optimaliseren van het extern renteresultaat.

Artikel 7. Richtlijnen

Zowel bij het opnemen als het uitzetten van geldelijke middelen geldt dat:

- a. rekening wordt gehouden met de actuele en toekomstige omvang van de gemeentelijke financieringsbehoefte (liquiditeitenprognose);
- b. rekening wordt gehouden met de bestaande en verwachte renteverhoudingen op de geld- en kapitaalmarkt (rentevisie);
- c. rekening wordt gehouden met het risicoprofiel, zoals dit in het treasurystatuut impliciet wordt vastgesteld;
- d. voor het afsluiten van langlopende geldleningen (o/g en u/g) altijd meerdere offertes worden aangevraagd die per email bevestigd dienen te worden;
- e. uitsluitend schuldpapier luidende in euro's wordt verstrekt of aangenomen.

Titel 3. Financieel risicobeheer

Artikel 8. Uitgangspunten

1. Krediet- en garantieverlening uit hoofde van de publieke taak vindt uitsluitend plaats nadat op zorgvuldige wijze informatie is ingewonnen over de financiële positie van de krediet- of garantieontvangende organisatie.
2. Het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie vindt uitsluitend plaats indien deze uitzettingen een prudent karakter dragen. Het prudente karakter wordt gewaarborgd door in achtneming van de richtlijnen in dit statuut.

Artikel 9. Doelstellingen

Het beheersen van financiële risico 's is gericht op de bescherming van het eigen vermogen van de gemeente. De te beheersen risico's zijn het rente-, koers-, debiteuren- en valutarisico.

Artikel 10. Renterisicobeheer

1. Het renterisico dat voortvloeit uit de netto vlottende schuld wordt beperkt door te voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake de kasgeldlimiet. De netto vlottende schuld bestaat uit kortlopende leningen o/g en u/g (met een rentetypische looptijd tot 1 jaar), rekeningcourantsaldi bij banken en kassaldi.
2. Het renterisico dat voortvloeit uit de vaste schuld wordt beperkt door te voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake de renterisiconorm. De vaste schuld heeft betrekking op geldleningen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Artikel 11. Koersrisicobeheer

1. Koersrisico wordt beperkt door uitsluitend in producten te beleggen met een hoofdsomgarantie. Hierbij wordt het zgn. buy-and-hold-principe toegepast.
2. Beleggen in aandelen is uit hoofde van de treasuryfunctie niet toegestaan. Deelnemen in het risicodragend kapitaal van een onderneming is wel mogelijk wanneer dit uit hoofde van de publieke taak gebeurt.

Artikel 12. Debiteurenrisicobeheer

Het debiteurenrisico wordt zoveel mogelijk beperkt door voorkomende liquiditeits-overschotten in te zetten ter aflossing van de bestaande vlottende of vaste schuld.

Artikel 13. Uitzettingen

Bij het uitzetten van geldelijke middelen uit hoofde van de treasuryfunctie gelden naast de richtlijnen van art. 7 en art. 10.1 de volgende richtlijnen:

- a. uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij:
 - geldnemers, waarvan aan het schuldpapier een solvabiliteitsvrije status is toegekend, of
 - geldnemers, waarvan het hoofdkantoor in Nederland gevestigd is en die minimaal over een A-rating beschikken, afgegeven door tenminste 2 van de erkende ratingbureau's.
- b. uitzettingen worden defensiever van karakter naarmate de liquiditeitstypische looptijd van de uitzetting langer is:
 - bij een looptijd korter dan 3 maanden : minimaal A-rating,
 - bij een looptijd langer dan 3 maanden : minimaal AA-rating,
 - bij een looptijd van 1 jaar of langer : AAA-rating (triple-A).
- c. uitzettingen worden zoveel mogelijk over verschillende geldnemers gespreid.

Artikel 14. Valutarisicobeheer

Valutarisico 's worden uitgesloten door uitsluitend geldleningen af te sluiten of te garanderen welke gedenomineerd zijn in de Nederlandse geldeenheid (euro).

Titel 4. Gemeentefinanciering

Artikel 15. Financiering

Bij het aantrekken van financieringsmiddelen voor een periode van één jaar of langer gelden naast de richtlijnen van art. 7 en art. 10.2 de volgende richtlijnen:

- a. financiering wordt uitsluitend en alleen aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
- b. financieringsbeslissingen zijn altijd gebaseerd op de financieringsbehoefte van de gemeente als geheel (totaal financiering);
- c. financiering door middel van externe middelen wordt zoveel mogelijk beperkt door eerst de uitgezette middelen te benutten;

Artikel 16. Kredietverlening

Bij het uitzetten van geldelijke middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar of langer geldt het uitgangspunt van art. 12 en de richtlijnen van art. 7 en art. 13.

Titel 5. Cashmanagement

Artikel 17. Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren:

- a. wordt het liquiditeitsgebruik beperkt door de inkomende en uitgaande geldstromen van de gemeente zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen;
- b. worden vorderingen zo snel mogelijk geïnd en schulden, rekening houdend met de betalingscondities en -termijnen, zo laat mogelijk betaald;
- c. wordt het betalingsverkeer zoveel mogelijk middels internetbankieren uitgevoerd bij zo min mogelijk banken; en
- d. worden overigens de meest efficiënte financiële producten benut.

Artikel 18. Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldo- en liquiditeitenbeheer gelden de volgende richtlijnen:

- a. de gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één saldo- en rentecompensabel stelsel (bij de bank met de gunstigste condities);
- b. bij het opnemen en uitzetten van gelden korter dan één jaar geldt het uitgangspunt van art. 12 en de richtlijnen van art. 7, art. 10.1 en art. 13.

Artikel 19. Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van marktconforme condities met betrekking tot af te nemen financiële producten en diensten. Hiervoor gelden de volgende richtlijnen:

- a. een wijziging in de keuze van de huisbankier is altijd gebaseerd op een vergelijkend onderzoek tussen banken;
- b. banken en overige financiële ondernemingen dienen wat betreft hun krediet-waardigheid te voldoen aan de richtlijnen van artikel 13;
- c. banken en overige financiële ondernemingen dienen onder het toezicht van een Nederlandse of Europese toezichthouder te vallen;
- d. tussenpersonen dienen te handelen in overeenstemming met de regels uit de Wet op het Financieel Toezicht.

Artikel 20. Informatievoorziening

De uitvoering van het treasurybeleid dient vastgesteld, gecontroleerd en geëvalueerd te worden. Informatie over treasuryonderwerpen wordt daarom opgenomen in de documenten uit de planning- en controlcyclus.

Titel 6. Slotbepalingen

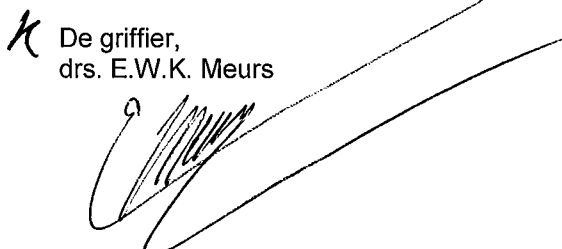
Artikel 21. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie in het Gemeenteblad.
2. Op dat moment wordt de verordening "Treasurystatuut 2001" ingetrokken.
3. Waar in documenten uit de planning- en controlcyclus (na datum inwerkingtreding) wordt verwezen naar het treasurystatuut, daar wordt verwezen naar voorliggende verordening.

Artikel 22. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als "Treasurystatuut 2013".

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Vlaardingen in zijn openbare vergadering van 19 september 2013,

 De griffier,
drs. E.W.K. Meurs

 De voorzitter,
mr. T.P.J. Bruinsma

Artikelsgewijze toelichting Treasurystatuut 2013

Artikel 1 en 2

Sinds het van kracht worden van de Wet Financiering Decentrale Overheden (eind 2000) is het opstellen van een treasurystatuut een wettelijke verplichting. Het eerste treasurystatuut is door uw raad vastgesteld in september 2001. In de afgelopen 11 jaar is er op het gebied van wet- en regelgeving het nodige veranderd. Daarbij kan o.a. gedacht worden aan de invoering van de Wet Dualisering Gemeenten en de wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden. Een en ander vormt meer dan voldoende aanleiding voor een up-date van het statuut. De belangrijkste wijzigingen zijn het vervallen van de artikelen betreffende de administratieve organisatie en interne controle (geen taak meer van de raad) en een aanscherping van de richtlijnen voor het uitzetten van gelden bij derden (gevolg van de kredietcrisis).

Artikel 3 en 4

Het kader waarbinnen het gemeentelijk treasurybeleid dient te worden uitgevoerd, wordt in eerste instantie bepaald door de landelijke wetgever. In artikel 3 is daarom aangegeven welke wetten en regelingen hierbij een rol spelen. Binnen dit rijkskader staat het de gemeenteraad vrij om eigen keuzes te maken met betrekking tot het treasurybeleid. Deze komen tot uiting in dit statuut.

Artikel 5 en 6

Middels de formulering van uitgangspunten en doelstellingen geeft de gemeenteraad aan welke prioriteiten zij op het gebied van treasury stelt. Zo mag de uitvoering van het treasurybeleid nooit een belemmering vormen voor de uitvoering van gemeentelijke taken. Het treasurybeleid dient dit juist te faciliteren. Om die reden staat het mijden van risico voorop. Risicobeperking heeft echter in het algemeen een lastenverhogend of batenvlagende effect.

Artikel 7

Het opnemen en uitzetten van geldelijke middelen maakt deel uit van de treasurypraktijk. De in dit artikel geformuleerde richtlijnen stellen voorwaarden aan deze activiteiten. Het doel hiervan is om tot een weloverwogen financieringsbeslissing te komen. In de navolgende artikelen komen de meer specifieke richtlijnen aan de orde.

Artikel 8 en 9

Ook de gewijzigde Wet Financiering Decentrale Overheden (2008) stelt nagenoeg geen eisen aan het verstrekken van geldleningen en het verlenen van garanties uit hoofde van de publieke taak. Het is aan het gemeentebestuur zelf om te bepalen wanneer het maatschappelijk belang gediend is en wanneer niet. Het is echter niet toegestaan om geld te lenen met als enig doel het met een voordelige rentemarge weer uit te lenen. Dit zgn. near-banking wordt sinds de Ceteco-affair in 1999 nadrukkelijk niet als publieke taak gezien.

Voor het uitzetten van gemeenschapsgeld uit hoofde van de treasuryfunctie gelden wel strikte voorwaarden. Het gaat in dit geval om het uitzetten van middelen als gevolg van een tijdelijk liquiditeitsoverschot. De recente geschiedenis (Icesave-affaire 2008) heeft aangetoond hoe lastig het voor een gemeente is om een correcte inschatting te maken van de kredietwaardigheid van een geldnemer. Het afboeken van uitstaande gelden (ten laste van de algemene reserve) is niet gewenst. Daarom is het uitzettingsbeleid zeer prudent. Prudent betekent 'voorzichtig' of 'verstandig'. Hoofdstuk 3 van het statuut geeft aan wat in Vlaardingen precies onder prudent wordt verstaan.

Artikel 10

Renterisicobeheer heeft tot doel het beperken van de invloed van rentewijzigingen op de exploitatie van de gemeente. Middels de kasgeldlimiet en de renterisiconorm tracht de wetgever te voorkomen dat begrotingen geconfronteerd worden met te grote jaarlijkse fluctuaties in de rentelasten.

De kasgeldlimiet beperkt het gebruik van kortlopende geldleningen tot een gemiddelde hoofdsom van maximaal 8,50% (anno 2012) van de begrote exploitatielasten, terwijl de renterisiconorm moet zorgen voor spreiding van het renterisico op langlopende geldleningen over toekomstige begrotingsjaren. Het renterisico bestaat uit te herfinancieren aflossingen en renteherzieningen. De blootstelling aan dit risico mag maximaal 20% (anno 2012) van de begrote exploitatielasten bedragen.

Artikel 11

Overtollige liquiditeiten kunnen voor kortere of langere tijd worden uitgezet. Er wordt echter uitsluitend belegd in producten waarvan op het moment van belegging bekend is dat minimaal de belegde hoofdsom retour ontvangen zal worden. Het gedurende de looptijd verkopen van een belegging kan zonder hoofdsomgarantie nadelige consequenties hebben voor de financiële positie van de gemeente.

Dit is het geval wanneer op verkoopdatum de marktwaarde van de belegging kleiner is dan de ingelegde hoofdsom.

Voorbeelden van deelnemingen uit hoofde van de publieke taak zijn de deelnemingen in: NV Bank Nederlandse Gemeenten, NV Waterbedrijf Evides, NV IRADO en BV Stadsgehoorzaal.

Artikel 12

Het uitzetten van gelden uit hoofde van de treasuryfunctie (ten tijde van liquiditeitsoverschotten) is geen kerntaak van de gemeente. Daarom zal ernaar gestreefd worden om tijdelijk overtollige liquiditeiten zoveel als contractueel mogelijk in te zetten ter aflossing van bestaande schulden. In voorkomende gevallen zullen de risico's van een tijdelijke uitzetting duidelijk in beeld gebracht moeten worden. Zodra schatkistbankieren een wettelijke verplichting is, zullen liquiditeitsoverschotten bij het Rijk worden aangehouden.

Artikel 13

Ter beperking van het debiteurenrisico zijn in dit artikel richtlijnen opgenomen met betrekking tot de minimale kredietwaardigheid van geldnemers. Geldnemers kunnen zijn: andere overheden, woningcorporaties, bankinstellingen, pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen.

De Nederlandsche Bank (DNB) bepaalt van welke organisaties het schuld papier solvabiliteitsvrij is. Beleggen in dergelijk papier is risicovrij. De solvabiliteitsvrije status wordt o.a. toegekend aan schuld papier uitgegeven of gegarandeerd door het Rijk, provincies of gemeenten.

Een credit-rating is een maatstaf voor de kredietwaardigheid van een organisatie. Een dergelijke rating wordt toegekend door erkende rating-agencies als Standard & Poor's, Moody's en Fitch IBCA. De hoogste kredietwaardigheid wordt aangegeven door AAA, gevolgd door AA en A. Daaronder kent men soortgelijke onderverdelingen van de letters B, C en D. Een A-rating staat nog steeds voor "zeer kredietwaardig". Tijdens de kredietcrisis van 2008 is echter ook de relatieve waarde van credit-ratings aan het licht gekomen.

Debiteurenrisico kan in het algemeen worden verminderd door spreiding aan te brengen in de uitzettingen, namelijk door het totaal aan uit te zetten middelen onder te brengen bij meerdere geldnemers. Het onverhoopte faillissement van 1 debiteur leidt in dergelijke gevallen 'slechts' tot een gedeeltelijke afschrijving van de beleggingsportefeuille.

Op dit moment liggen plannen klaar om schatkistbankieren (zie begrippenlijst) verplicht te stellen. Zodra dit een wettelijke verplichting is is dit artikel niet meer van kracht.

Artikel 15

Het aantrekken van financieringsmiddelen gebeurt alleen in functie van de gemeentelijke taakuitoefening. De te nemen financieringsbeslissingen zullen daarbij altijd gebaseerd zijn op de financieringsbehoefte van de gemeente als geheel ("totaal-financiering"). De Icesave-affaire heeft aangetoond dat projectfinanciering risicovol kan zijn wanneer gelden reeds ruim voor de fase van uitvoering van het project worden opgenomen. Dit zorgt immers voor een liquiditeitsoverschot en dus voor een beleggingsprobleem.

De wetgever eist in de gewijzigde Wet Financiering Decentrale Overheden om die reden dat overschotten in verband met projectfinanciering belegd worden bij de oorspronkelijke geldgever. In het geval van faillissement van de geldgever kunnen zodoende vorderingen en schulden gesaldeerd worden.

De Gemeente Vlaardingen trekt tot nu toe alleen financieringsmiddelen aan door het afsluiten van onderhandse geldleningen. Onderhandse geldleningen zijn leningen waarbij het rentetarief en de overige voorwaarden van de lening in overleg met de geldgevendende partij kunnen worden vastgesteld ('maatwerk'-product). Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de gemeente een beeld krijgt van de op dat moment geldende tarieven en voorwaarden op de kapitaalmarkt. Zodoende kan een afgewogen keuze worden gemaakt.

Artikel 17

Geldstromenbeheer omvat vooral het zorg dragen voor een efficiënt betalingsverkeer. In dit verband spelen zaken een rol als het gebruik van internetbankieren, het gewenste aantal banken en bankrekeningen, de inzet van acceptgiro en/of incasso, het gebruik van een internetkassa en zo meer. Het getuigt van een doelmatig gebruik van middelen wanneer uitgaande geldstromen zoveel mogelijk afgestemd worden op de inkomende geldstromen (het 'matching'-principe). Dit beperken van de

rentekosten wordt ook bevorderd door rekening te houden met de vervaldatum van vorderingen en schulden.

Artikel 18

Het saldobehoor betreft het dagelijks beheer van de banksaldi. Omdat de rentecondities op rekeningen van bank tot bank verschillen worden de aanwezige saldi naar die bank overgeboekt die de gunstigste condities kent.

Het liquiditeitsbeheer heeft betrekking op het totaal van de gemeentelijke banksaldi: een tijdelijk overschot aan middelen wordt uitgezet, een liquiditeitstekort wordt gedekt door het afsluiten van een lening.

Rekeningcourantfaciliteiten worden in een overeenkomst tussen bank en gemeente vastgelegd. Vlaardingen heeft een dergelijke overeenkomst gesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten ING Bank en de RABO Bank. Hierin zijn o.a. afspraken gemaakt over de maximale omvang van het rekening-courantkrediet ("rood staan") en de te betalen rente.

Artikel 19

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de gemeentelijke huisbankier. De BNG heeft als geen andere bank kennis van de financiële problematiek die bij gemeenten speelt. Toch kan het voor individuele diensten en producten raadzaam zijn de keuze op een andere bank te laten vallen.

Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van leningen. Sinds 1 januari 2007 staan zij onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). De AFM controleert op deskundigheid, betrouwbaarheid en klantgerichtheid. De gemeente zelf blijft verantwoordelijk voor de keuze van een tussenpersoon.

Artikel 20

Informatie over beleidsplannen wordt door het college verstrekt via de treasuryparagraaf in de begroting. In tussentijdse voortgangsrapportages wordt over de voorlopige uitvoering gerapporteerd, terwijl in de treasuryparagraaf van het jaarverslag de realisaties in beeld gebracht worden.

Begrippenlijst Treasurystatuut 2013

AANDEEL	Bewijs van deelname in het kapitaal van een vennootschap (bijv. N.V. of B.V.).
BUY-AND-HOLD-PRINCIPE	Dit principe houdt in dat aangekochte financiële activa niet gedurende de looptijd worden verkocht. Verkoop vóór het einde van de looptijd leidt tot koersrisico.
DEPOSITO	Niet-verhandelbare belegging bij een bank, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.
EIGEN VERMOGEN	Het deel van het vermogen dat permanent aanwezig is en als eerste de risico's draagt die zijn verbonden aan de bedrijfsuitoefening. Bij gemeenten betreft het de algemene reserve. Ook bestemmingsreserves maken delen van het eigen vermogen.
FINANCIERING	Het aantrekken van financieringsmiddelen ter dekking van een vermogensbehoefte.
INTEREST (of rente)	De vergoeding die in rekening gebracht wordt voor het beschikbaar stellen van liquide middelen. De interest wordt veelal uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom op jaarbasis.
KASGELDLIMIET	De in de Wet Financiering decentrale overheden vastgelegde beperking van de netto vlottende schuld. De limiet is een percentage van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar.
LIQUIDITEITSTYPISCHE LOOPTIJD	De totale looptijd van een geldlening of belegging. (zie ook: rentetypische looptijd)
NEAR-BANKING	Het in- en doorlenen van geldelijke middelen met als enige doelstelling het genereren van extra inkomsten.
O/G	Opgenomen gelden.
PROJECTFINANCIERING	Kredietverlening op lange termijn ten behoeve van een specifieke zelfstandige economische eenheid (zie ook: Totaal financiering).
REKENINGCOURANT	Bankrekening waarop de lopende inkomsten en uitgaven van een organisatie worden geregistreerd.
RENTEHERZIENING	Tussentijdse aanpassing van de contractuele rente.
RENTERISICONORM	De in de Wet Financiering decentrale overheden vastgelegde norm ter beperking van het renterisico verbonden aan de vaste schuld. De norm wordt berekend als percentage van de totale exploitatie-lasten.
RENTETYPISCHE LOOPTIJD	Looptijd tussen twee momenten van renteherziening. (zie ook: Liquiditeitstypische looptijd)

SCHATKISTBANKIEREN	Het verplicht aanhouden van liquiditeitsoverschotten bij het Rijk
TOTAALFINANCIERING	Financieringswijze waarbij de vermogensbehoefte van een bedrijf als geheel wordt betrokken (zie ook: Project financiering).
U/G	Uitstaande gelden.
VASTE SCHULD	Het totaal van de schulden voortvloeiend uit het afsluiten van langlopende geldleningen o/g (d.w.z. met een rentetypische looptijd van minimaal 1 jaar).
VLOTTENDE SCHULD (Bruto)	Het totaal van de schulden voortvloeiend uit het afsluiten van kortlopende geldleningen o/g (d.w.z. met een rentetypische looptijd tot 1 jaar) en de rekening-courantschulden.
VLOTTENDE SCHULD (Netto)	De netto vlottende schuld is de bruto vlottende schuld minus het totaal van de vorderingen door het afsluiten van kortlopende leningen u/g, de rekeningcourantsaldi en de kassaldi.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

Richtlijn waardering en activering 2013

Registr.nr. 688182

De raad van de gemeente Vlaardingen;

gelezen het voorstel van het college van 27 augustus 2013, R.nr. ;

gelet op de Financiële verordening Vlaardingen 2013, artikel 10;

besluit vast te stellen de volgende:

Richtlijn waardering en activering 2013

Artikel 1. Inleiding en definities

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking getreden. De bedoeling van deze richtlijn is het door de raad actualiseren van spelregels over activeren en waarderen binnen de kaders van het BBV.

In het BBV is, meer dan in de Comptabiliteitsvoorschriften uit 1995 (CV95), aansluiting gezocht bij de bepalingen die voor het bedrijfsleven gelden uit Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Het activabeleid heeft een grote invloed op de jaarlijkse exploitatie en de vermogenspositie van de gemeente. Onjuiste afschrijvingstermijnen en –methoden kunnen grote risico's met zich meebrengen. Het is dan ook van belang om de richtlijn rondom activabeleid actueel te houden, waardoor duidelijkheid blijft over hoe om te gaan met gemeentelijke investeringen. Een duidelijk activabeleid is in het belang van een duidelijke financiële administratie, maar zeker ook in het belang van het bestuur. De richtlijn geeft aan hoe de organisatie moet omgaan met investeringen, waardering hiervan, en afschrijvingen. De richtlijn vervult een ondersteunende rol bij de jaarrekening, de voorjaarsnota en de begroting. Deze richtlijn treedt in werking op de dag na publicatie, met uitzondering van bestaande kredieten, de al aangevraagde kredieten uit het investeringsplan (IP) 2013-2016.

De richtlijn waardering en afschrijving vaste activa wordt minimaal elke 4 jaar geactualiseerd. Op deze manier blijft zij actueel, kunnen nieuwe beleidsontwikkelingen worden aangepast, evenals nieuwe inzichten uit de praktijk.

Definities

Investeren

Het aanschaffen of zelf produceren van bedrijfsmiddelen. De bedrijfsmiddelen worden meerjarig gebruikt. Het gaat om een grotere uitgave waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

Activeren

Het opnemen van investeringen op de balans.

Afschrijven

Afschrijven is het boekhoudkundig laten zien dat de waarde van een bedrijfsmiddel in de loop van de tijd afneemt. De waardeafname wordt veroorzaakt door technische slijtage en/of economische veroudering. Het af te schrijven bedrag hangt af van de gebruiksduur van de investering. De gebruiksduur bepaalt de afschrijvingstermijn en dus ook de hoogte van de afschrijvingslasten.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de jaarlijks terugkerende lasten die samenhangen met investeringen. De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingen en rente en komen ten laste van de exploitatie.

Maatschappelijk nut

Investerings die geen inkomsten genereren en/of bij verkoop geen geld opbrengen. Voorbeelden hiervan zijn (water)wegen, fietspaden, bruggen, tunnels, parken enz.

Waardering

De waarde die wordt toegekend aan een activum.

Artikel 2. Activering en waardering

2.1 Activering

Algemeen

Het BBV schrijft voor dat bij gemeenten een stelsel van baten en lasten wordt gehanteerd. Op de exploitatie van een bepaald boekjaar mogen dus slechts uitgaven drukken die op dat jaar betrekking hebben.

Daarom moeten uitgaven voor zaken met meerjarig nut in beginsel worden geactiveerd en op de balans tot uitdrukking worden gebracht.

Bij activering gaat het om de vraag of uitgaven meerjarig nut hebben en in welke gevallen dergelijke uitgaven moeten / mogen worden geactiveerd.

Tekorten mogen niet geactiveerd worden, omdat ze geen meerjarig nut hebben. Dit is de reden dat ze in een keer ten laste van het eigen vermogen worden gebracht.

De grens om activa te activeren ligt voor gemeente Vlaardingen op € 5.000.

Hierop wordt een uitzondering gemaakt voor gronden en terreinen, die altijd moeten worden geactiveerd, maar waarop conform het BBV niet mag worden afgeschreven. Ook financiële vaste activa (verstrekke geldleningen) moeten altijd worden geactiveerd. Hierop wordt ook niet afgeschreven, maar hiervan wordt de boekwaarde minder via aflossingen.

Op grond van de nota kapitaalgoederen van de Commissie BBV (mei 2007), moet de boekwinst die bij het afstoten van een activum wordt gerealiseerd als een incidentele baat in de rekening worden verwerkt. Deze mag niet met de aanschafprijs van een nieuw activum worden verrekend.

In deze richtlijn staat ook dat de componentenbenadering alleen mag worden toegepast bij investeringen met een economisch nut. De gemeente Vlaardingen zal hiervan alleen in uitzonderlijke situaties gebruik maken (grote investeringen met grond en opstal), waarbij per investering bekeken wordt in welke componenten hij zal worden verdeeld.

Immateriële vaste activa

In het BBV (artikel 33) wordt bij de vaste activa onderscheid gemaakt in immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Dit onderscheid is van belang bij de beantwoording van de vraag of bepaalde uitgaven al dan niet mogen / moeten worden geactiveerd.

In het BBV (artikel 34) worden immateriële vaste activa gedefinieerd als:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald activum.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

In de CV95 vielen onder deze categorie ook bijdragen aan activa in eigendom van derden; onder de werking van het BBV (art. 36 lid e) worden dit soort bijdragen voortaan als financiële vaste activa beschouwd.

Ad a Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Op grond van het BBV mogen deze kosten worden geactiveerd. In de toelichting op het BBV wordt echter aanbevolen om deze kosten, zeker als deze relatief van geringe omvang zijn, niet te activeren. Voorgesteld wordt de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen als exploitatielast in de jaarrekening op te nemen.

Ad b Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald activum

Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden op grond van het BBV als immateriële activa aangemerkt. Dit heeft als consequentie dat deze als een afzonderlijk activum moeten worden gewaardeerd en dus geen onderdeel meer uitmaken van de uiteindelijke investering, zoals nu het geval is.

Op grond van het BBV (artikel 60) mogen deze kosten alleen worden geactiveerd als aan de volgende vier voorwaarden wordt voldaan:

- 1 Het voornemen bestaat het activum te gebruiken of te verkopen;
- 2 De technische uitvoerbaarheid om het activum te voltooien vaststaat;
- 3 Het activum in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- 4 De uitgaven die aan het activum zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Als niet aan alle hiervoor genoemde voorwaarden wordt voldaan, mogen de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor plannen niet meer worden geactiveerd. Deze moeten voortaan in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Op basis van bovengenoemde voorwaarden zal het vrijwel nooit van toepassing zijn om onderzoekskosten ten activeren. Ontwikkelingskosten daarentegen wel, omdat hierbij de technische uitvoerbaarheid beter vast te stellen is.

Materiële vaste activa

Voor het al dan niet mogen / moeten activeren wordt in het BBV (artikel 35, lid 1) bij de materiële vaste activa onderscheid gemaakt in:

- a. Investerings met een economisch nut;
- b. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Ad a. Investerings met een economisch nut

Op grond van artikel 59, lid 2 van het BBV betreft dit investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en / of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. In de nota van toelichting op het BBV wordt daarover opgemerkt dat een deel van gemeentelijke investeringen een economische waarde heeft omdat:

- gemeenten prijzen en tarieven voor diensten kunnen vragen (bijvoorbeeld voor de markt en de riolering) waardoor deze investeringen (tenminste gedeeltelijk) rendabel kunnen zijn;
- ze verkocht kunnen worden (bijvoorbeeld een woning, gebouw, auto of computer).

Aandachtspunt hierbij is dat het gaat om de *mogelijkheid* om inkomsten te genereren, niet om het werkelijk genereren van inkomsten.

Op grond van artikel 59, lid 1 van het BBV moeten alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

In artikel 59, lid 3 van het BBV is op het verplicht activeren van investeringen met een economisch nut een uitzondering gemaakt voor kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde; die mogen namelijk niet worden geactiveerd.

Op grond van de nota software van de Commissie BBV (mei 2007) wordt software ook als materiële vaste activa beschouwd. Hetzelfde geldt voor licenties van onbepaalde duur.

Kosten voor licenties, leveranciersondersteuning en opleidingen die voor een aantal jaren ineens worden gefactureerd, dienen te worden geactiveerd onder de transitorische post 'vooruitbetaalde kosten'. Hierop wordt niet afgeschreven.

Investeringen met een economisch nut zijn (conform artikel 52 BBV):

- a. gronden en terreinen;
- b. woonruimten;
- c. bedrijfsgebouwen;
- d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- e. vervoermiddelen;
- f. machines, apparaten en installaties;
- g. overige materiële vaste activa.

Ad b. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Onder activa met een (meerjarig) maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunsten, groen en kunstwerken.

Aankoop en vervaardiging met activa met een (meerjarig) maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het activum lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het activum of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

Op grond van artikel 59, lid 4 van het BBV mogen investeringen met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, maar om een beter inzicht in de stand van de reserves te krijgen en houden, worden investeringen met een maatschappelijk nut niet geactiveerd. In bijzondere gevallen kan de gemeenteraad hiervan afwijken.

Voorbeelden van investeringen met een maatschappelijk nut:

- Omvangrijke wegconstructies i.h.k.v. een wijkverbetering of verkeersdoorstroming
- Investeringen voor zover niet opgenomen in grondexploitaties:
 - Eerste aanleg van wegen (wegdek, bermen, talud en wegmeubilair)
 - Aanleg of vervanging van bruggen, viaducten en overige civieltechnische kunstwerken
 - Waterbouwkundige werkzaamheden
 - Aanleg of vervanging van verkeerslichtinstallaties en openbare verlichting.
 - Aanleg of reconstructie van groenvoorzieningen

Financiële vaste activa

Het BBV (artikel 36) verstaat hieronder:

- 1 Kapitaalverstrekingen aan:
 - a. deelnemingen;
 - b. gemeenschappelijke regelingen;
 - c. overige verbonden partijen;
- 2 Leningen aan:
 - a. woningbouwcorporaties;
 - b. deelnemingen;
 - c. overige verbonden partijen;

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

- 3 Overige langlopende geldleningen;
- 4 Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- 5 Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Ad 1 t/m 4

Deze financiële activa moeten, gezien de aard daarvan, altijd worden geactiveerd.

Onder de overige uitzettingen, genoemd onder 4, worden de uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer opgenomen, voor zover niet genoemd onder 2 a, b of c.

Ad 5

Bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn ten opzichte van de CV95 toegevoegd als financiële vaste activa. Een voorbeeld van de onder dit punt genoemde activa is een bijdrage ineens van de gemeente in de kosten van een clubgebouw.

Op grond van het BBV (artikel 61) mogen dergelijke uitgaven voortaan alleen worden geactiveerd als aan de volgende vier voorwaarden wordt voldaan:

- 1 Er is sprake van een investering door een derde;
- 2 De investering draagt bij aan de publieke taak;
- 3 De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
- 4 De bijdrage kan worden teruggevorderd als de derde in gebreke blijft of de gemeente kan anders recht doen gelden op activa die samenhangen met de investering.

Aan alle voorwaarden genoemd in artikel 61 dient te worden voldaan. Belangrijk is vooral de bepaling in artikel 61, onder d, waarin is opgenomen dat de bijdrage teruggevorderd moet kunnen worden indien de derde in gebreke blijft. Indien de bijdrage hier niet aan voldoet mag de bijdrage voortaan niet langer als investering worden geactiveerd, maar dient volledig ten laste van het resultaat te worden gebracht.

Belangrijk is dat bij nieuwe aanvragen voor "bijdragen aan activa in eigendom van derden" wordt getoetst of die aan de nieuwe voorwaarden van artikel 61 voldoen.

Activeren versus (groot) onderhoud

Bij de beantwoording van de vraag of bepaalde kosten wel of niet dienen te worden geactiveerd, is het van belang om duidelijkheid te scheppen over wat onder (groot) onderhoud wordt verstaan. Bij onderhoud kan de volgende driedeling worden gehanteerd:

- a Klein onderhoud
Klein onderhoud keert jaarlijks terug. Dit wordt uit de jaarlijkse budgetten bekostigd en activering van deze kosten behoort niet tot de mogelijkheden.
- b Groot onderhoud
Bij groot onderhoud gaat het om zaken die één keer in de zoveel jaar moeten gebeuren. Dit soort lasten mogen van het BBV niet worden geactiveerd. Hiervoor kan onder bepaalde voorwaarden een voorziening worden gevormd.
- c Vervangingen en reconstructies
Voor reconstructies en vervangingsinvesteringen kan een investeringskrediet worden aangevraagd en gelden dezelfde voorwaarden als materiële vaste activa.

2.2 Waardering

Immateriële en materiële vaste activa

Voor de waardering van immateriële en materiële vaste activa gelden eenduidige regels.

In het BBV (artikel 63, lid 1) is bepaald dat activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs of de vervaardigingsprijs onder aftrek van de gepleegde afschrijvingen.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

De definities van de verkrijging- en vervaardigingsprijs zijn volgens het BBV:

- De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs (exclusief compensabele BTW) en de bijkomende kosten.
- De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van dat activum wordt gewerkt.

Op basis van het BBV is het dus toegestaan om, behalve de directe kosten zoals leveringen door derden en de kostprijs van bijvoorbeeld in te brengen eigen grond, ook personeels-, overhead- en rentelasten in de vervaardigingsprijs op te nemen.

De gemeente Vlaardingen volgt deze lijn en bij de kredietaanvraag wordt rekening gehouden met de uren die eigen mensen aan plan- en kredietkosten besteden.

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde (artikel 63, lid 4)

Financiële vaste activa

Artikel 36 geeft een omschrijving van de componenten waarin de financiële vaste activa worden onderscheiden. Onderscheid wordt gemaakt in kapitaalverstrekkingen, leningen, uitzettingen en bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) moeten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dient afwaardering plaats te vinden.

Voor de bijdragen aan activa in eigendom aan derden geldt dat deze tegen de historische kostprijs worden gewaardeerd, mits ze voldoen aan de vier verplicht gestelde voorwaarden.

Artikel 3 Afschrijving

3.1 Algemeen

Afschrijving is het in de boekhouding tot uitdrukking brengen van de waardevermindering van een goed, dat als een investering is geactiveerd. De afschrijving op de investering komt ten laste van de jaarlijkse exploitatie. Op deze manier wordt ook het meerjarige nut van de investering zichtbaar gemaakt.

Of mag worden afgeschreven en wat de hoogte van de jaarlijkse afschrijving is, wordt bepaald door de volgende factoren:

- Wettelijke voorschriften
- De afschrijvingsbasis
- De verwachte restwaarde
- De afschrijvingsmethode
- De afschrijvingstermijn

Op activa 'in bewerking' (onderhanden werken) mag niet worden afgeschreven, tenzij het activum reeds in gebruik is genomen.

3.2 Wettelijke voorschriften

Op grond van artikel 64 van het BBV moeten bij afschrijvingen de volgende algemene regels in acht worden genomen:

- 1 de afschrijvingen geschieden in beginsel onafhankelijk van het resultaat van de exploitatierekening (lid 1);
- 2 slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen op andere grondslagen dan in het voorafgaande boekjaar geschieden (lid 2);
- 3 op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (lid 3).
- 4 in afwijking hierop is in artikel 64, lid 4 van het BBV bepaald dat op vaste activa met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte wel extra, dus afhankelijk van het resultaat van de exploitatierekening, mag worden afgeschreven. Omdat dit een evenwichtige bestendige financiële gedragslijn verstoort, wordt dit niet toegepast binnen de gemeente Vlaardingen.

Verder schrijft het BBV verplicht voor dat:

- 1 de afschrijvingstermijn van kosten van het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio maximaal gelijk mag zijn aan de looptijd van de nieuw af te sluiten lening (artikel 64, lid 5);
- 2 de afschrijvingstermijn van kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald activum ten hoogste vijf jaar mag zijn (artikel 64, lid 6);
- 3 naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van de exploitatierekening worden afgeboekt (zie artikel 65, lid 1);
- 4 voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65, lid 2);
- 5 een activum dat buiten gebruik wordt gesteld, op het moment van buiten gebruikstelling wordt afgewaardeerd, dus vervroegd afgeschreven, als de restwaarde lager is dan de boekwaarde (artikel 65, lid 3).

3.3 Afschrijvingsbasis

Kostprijs algemeen

Bedrijfseconomisch gezien kunnen investeringen (activa) worden afgeschreven op basis van:

- 1 De historische kostprijs;
- 2 De vervangingswaarde;
- 3 De actuele waarde.

In het BBV (artikel 63, lid 1) is verplicht voorgeschreven dat investeringen worden gewaardeerd op basis van de historische kostprijs, dus de werkelijke verkrijging- of vervaardigingsprijs. De consequentie daarvan is dat ook op deze basis moet worden afgeschreven.

Bruto-/nettomethode kostprijs

In het BBV (artikel 62, lid 2) staat dat bijdragen van derden in mindering mogen worden gebracht op de investeringen (netto kostprijs.) Dit geldt voor zowel investeringen met economisch als maatschappelijk nut.

In artikel 62 lid 3 staat dat ook reserves in mindering mogen worden gebracht, maar dit geldt alleen voor investeringen met maatschappelijk nut en niet voor investeringen met economisch nut.

In de gemeente Vlaardingen wordt afgeschreven op basis van de netto kostprijs en worden reserves alleen in mindering gebracht op investeringen met maatschappelijk nut.

Restwaarde

Bij gemeenten is het niet gebruikelijk om bij het bepalen van de hoogte van de afschrijving rekening te houden met een in te schatten restwaarde van het activum aan het einde van de gebruiksduur. Deze gedragslijn wordt door de gemeente Vlaardingen gevolgd.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

3.4 Afschrijvingsmethode

In artikel 51 van het BBV is onder meer bepaald dat "In de toelichting op de balans" wordt aangegeven volgens welke methode de afschrijvingen worden berekend."

Het BBV laat de gemeenten vrij in de keuze van afschrijvingsmethodiek.

In de praktijk zijn er verschillende afschrijvingsmethoden. De meest voorkomende bij gemeenten zijn:

- 1 Lineaire afschrijving, dat wil zeggen afschrijving op basis van een vast bedrag per jaar. Bij deze methode blijven de afschrijvingslasten gelijk, terwijl de rentelasten en daardoor ook de totale kapitaallasten in de loop van de gebruiksperiode geleidelijk afnemen.
- 2 Annuïtaire afschrijving, waarbij de jaarlijkse last van rente en aflossing gelijk blijft. Daarbij daalt de rentelast van jaar tot jaar sneller in de loop van de gebruiksperiode, terwijl de afschrijving omgekeerd evenredig toeneemt.

Voorgesteld wordt om zoveel mogelijk het huidige afschrijvingsbeleid te volgen. Momenteel worden nagenoeg alle activa lineair afgeschreven. Voorgesteld wordt om deze lijn te continueren tenzij er goede redenen zijn om hiervan af te wijken.

3.5 Afschrijvingstermijn

Algemeen

De te hanteren afschrijvingstermijn voor een bepaald activum is op grond van het BBV (artikel 64, lid 3) afhankelijk van de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Die gebruiksduur kan zijn:

- 1 de technische gebruiksduur
Hierbij draait het om de vraag hoe lang het activum technisch mee gaat (bijvoorbeeld een vrachtauto).
- 2 de economische gebruiksduur
Hierbij draait het om de vraag wanneer een activum economisch verouderd is (bijvoorbeeld een computer).

Afschrijvingstabel

De afschrijvingstermijnen in onderstaande tabel zijn gebaseerd op de kortste van de onder 1 en 2 genoemde gebruiksperiodes.

Bij de afschrijvingstermijnen is rekening gehouden met het hiervoor genoemde beleid en zijn de wettelijke en andere voorschriften in acht genomen.

Middelen

Financieel Beleid en Ondersteuning

Gemeente Vlaardingen

<u>Soort investering</u>	<u>Aantal jaren van afschrijving</u>
1. Immateriële activa	
a) Kosten sluiten geldleningen	niet
Saldo van agio en disagio	4
b) Onderzoek- en ontwikkelingskosten	4
2. Materiële activa	
a) Gronden en terreinen	0
b) Woonruimten en bedrijfsgebouwen	
- Nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen	40
- Aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen	25
- Renovatie, restauratie en verbouw	25
- Technische installaties bedrijfsgebouwen	15
- Nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen	15
- Groot onderhoud woonruimten en gebouwen	10
- Dakbedekking	20 / 40
c) Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
- Riolering: aanleg/vervanging	10 / 20
- Ondergrondse containers	12
- Aanleg tijdelijke terreinwerken	10
d) Vervoersmiddelen	
- Motorvoertuigen	20
- Zware transportmiddelen	5
- Aanhangwagens	5
- Schuiten	5
- Personenauto's	5
- Lichte motorvoertuigen	5
e) Machines, apparaten en installaties	
- Openbare verlichting	15
- Verkeerregelinstanties	12
- Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen	10
- Telefooninstallaties	10
- Automatiseringsapparatuur	4
f) Overige	
- Kantoormeubilair	10
- Schoolmeubilair	10

Gemeente Vlaardingen

Artikel 4. Methode raming kapitaallasten eerste jaar

Voor de raming van kapitaallasten worden verschillende methoden gehanteerd. Zo kunnen rente en afschrijvingen voor het eerste jaar als volgt worden berekend:

- 1 jaar van ingebruikname: volledige rente en afschrijving;
- 2 jaar van ingebruikname: rente en afschrijving over 50% van de investering;
- 3 het eerste jaar na het jaar van ingebruikname: volledige rente en afschrijving.

In Vlaardingen is gekozen voor methode 3.

Omdat via afschrijving de (geschatte) waardevermindering tot uitdrukking wordt gebracht, is het niet juist om al af te schrijven als het activum nog niet beschikbaar is. Daarom wordt voorgesteld om de al bestaande gedragslijn, om in beginsel pas voor het eerst af te schrijven in het jaar nadat het activum in gebruik is genomen, te continueren.

Een uitzondering wordt gemaakt voor investeringen die over meerdere jaren lopen en waarvan ingebruikname langer duurt. Hierbij wordt wel over de boekwaarde per 1 januari rente berekend.

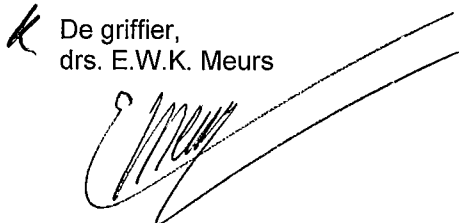
Artikel 5. Inwerkingtreding

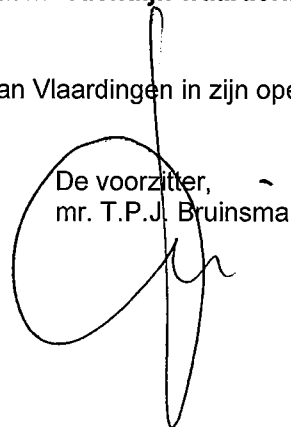
- 1 Deze richtlijn treedt in werking op de dag na publicatie;
- 2 De "Beleidsregels vaste activa" wordt dan ingetrokken.

Artikel 6. Citeertitel

Deze richtlijn wordt aangehaald onder de naam "**Richtlijn waardering en activering 2013**".

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Vlaardingen in zijn openbare vergadering van 19 september 2013,

De griffier,
drs. E.W.K. Meurs

De voorzitter,
mr. T.P.J. Bruinsma